

Warszawa, 12 lipca 2024 r.
KL/374/PG/2024

Pani
Paulina Hennig-Kloska
Ministra Klimatu i Środowiska

Pani
Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz
Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej

Pan
Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii

Pani
Dorota Zawadzka-Stępnik
Prezes Zarządu
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Stanowisko Konfederacji Lewiatan w sprawie potrzeby dokonania rewizji KPO

Konfederacja Lewiatan z uznaniem przyjmuje dotychczasowe działania Rządu związane z usprawnieniem finansowania transformacji sektora elektroenergetycznego i ciepłownictwa, w tym prowadzone z Komisją Europejską rozmowy dotyczące Rewizji Krajowego Planu Odbudowy 2024. Jako szczególnie istotną dla branży oceniamy aktywność w zakresie zmienianych warunków wykorzystania środków w ramach Funduszu Wsparcia Energetyki (FWE) i propozycji przesunięć w harmonogramie wydatkowania środków z puli pożyczkowej (możliwość zakończenia inwestycji po 2026 r., po wcześniejszym zawarciu umów inwestycyjnych). Zgodnie z przyjętymi założeniami **z FWE nie będą wspierane inwestycje dotyczące stosowania paliw kopalnych, wyjątek dotyczy jednak inwestycji opartych o gaz, które będą spełniać warunki taksonomii.**

Chcielibyśmy zwrócić szczególną uwagę na konieczność wprowadzenia zmian dla sektora ciepłownictwa i potrzebę włączenia inwestycji w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych w wydłużony harmonogram inwestycyjny (zakończenie inwestycji po 2026 r.).

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Rozporządzenie 2021/241 ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności pośród ogólnych celów instrumentu wskazuje m.in. wspieranie zielonej transformacji, zapewnianie zgodności z celem polegającym na osiągnięciu przez UE neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz zwiększanie odporności, bezpieczeństwa i zrównoważonego charakteru unijnego systemu energetycznego np. poprzez zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej, zwiększanie efektywności energetycznej czy zdolności do magazynowania energii.

W cele te wpisują się znakomicie inwestycje związane z budową nowych gazowych źródeł kogeneracyjnych, które będą spełniać warunki taksonomii, budową źródeł opartych o biomasę czy inicjatywy związane z tworzeniem efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych. Wśród inicjatyw objętych wsparciem, uzasadniających wydatki na cele związane z klimatem, Rozporządzenie 2021/241 wskazuje m.in. przedsięwzięcia w zakresie wysokosprawnej kogeneracji, systemów ciepłowniczych i chłodniczych, w tym efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy z niskimi emisjami w cyklu życia, czy wytwarzanie ciepła lub energii elektrycznej z biomasy.

W załączniku do decyzji wykonawczej Rady z 24 listopada 2023 r. zmieniającej decyzję wykonawczą z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski **włączona została kategoria B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych.** W ramach tego środka realizowane mają być wyłącznie inwestycje w instalacje niskoemisyjne i odnawialne źródła energii. Wspierane będą instalacje wykorzystujące do produkcji ciepła: energię ze źródeł odnawialnych; paliwa gazowe w kogeneracji z wyłączeniem paliw węglowych; pompy ciepła i źródła geotermalne oraz inne technologie spełniające wymogi określone w zasadzie „nie czyn poważnych szkód”, pozwalające na zastępowanie węgla w ciepłownictwie systemowym. Nie wolno będzie przekraczać progu 250 g CO₂/kWh wytworzonej energii w przypadku każdej instalacji zasilanej gazem ziemnym. Zgodnie z załącznikiem do decyzji, **realizacja inwestycji powinna zostać zakończona do dnia 30 czerwca 2026 r.**

Biorąc pod uwagę realny czas potrzebny do uzyskania wymaganych pozwoleń i decyzji administracyjnych, niezbędnych do realizacji inwestycji związanych z budową źródeł ciepła oraz włączeniem ich do systemów ciepłowniczych, postulujemy dokonanie rewizji KPO polegającej na:

1. wskazaniu daty 31 sierpnia 2026 r. jako ostatecznego terminu podpisywania umów o dofinansowanie,
2. wydłużeniu kwalifikowalności wydatków do końca 2028 r.,
3. rozszerzeniu listy beneficjentów programu o przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła lub wytwarzania ciepła i energii elektrycznej.

Konfederacja Lewiatan popiera włączenie do rewizji KPO 2024 (zmiany w inwestycjach) inwestycji związanych z finansowaniem zeroemisyjnych źródeł energii (np. OZE) i urządzeń do magazynowania energii oraz części dla tych instalacji (Komponent E - Zielona, inteligentna mobilność). Jednakże dodatkowemu wzmocnieniu powinien podlegać obszar finansowania także innych rozwiązań technologicznych służących gospodarce i energetyce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian. **Pośród tych działań powinny znaleźć się nie tylko rozwiązania oparte o pompy ciepła, magazyny energii, ale także wsparcie dla budowy źródeł niskoemisyjnych.**

Wyzwania związane z dekarbonizacją sektora ciepłowniczego są olbrzymie. Według szacunków PTEZ¹ w perspektywie do 2040 r. poziom koniecznych inwestycji w ciepłownictwie systemowym może osiągnąć wartość nawet 418 mld złotych. Część wydatków kapitałowych powinna być pokryta z dostępnych programów wsparcia finansowego dla energetyki i ciepłownictwa, w ramach m.in. Funduszu Modernizacyjnego i Funduszy Europejskich. **Ważnym źródłem finansowania powinny być też środki z Krajowego Planu Odbudowy.** Negocjowane przez rząd zmiany związane z harmonogramem kończenia inwestycji w ramach rewizji KPO 2024 otwierają dodatkowe szanse i możliwości dla realizacji inwestycji w sektorze ciepłowniczym. **Efektywne wykorzystanie tej szansy wymaga jednak odpowiednich przesunięć w harmonogramie inwestycji i wykorzystania środków z KPO na cele ciepłownicze.**

W polskich warunkach udział ciepła wytwarzanego w jednostkach kogeneracji w całkowitej produkcji ciepła wynosił według danych na 2022 r. ponad 60 %. Jednostki kogeneracyjne, dzięki systematycznie prowadzonej dekarbonizacji, charakteryzują się wyraźnie większym zróżnicowaniem paliw, niezbędnych do wytworzenia ciepła niż konwencjonalne ciepłownie – w przypadku kogeneracji jedną trzecią stanowią paliwa inne niż węglowe, w tym 15,3% OZE i 8,8% gaz ziemny. **Rozwój sektora i postępująca zmiana struktury wykorzystywanych paliw prowadzą do znaczącego spadku poziomu emisji szkodliwych substancji do atmosfery, w tym ograniczenia zjawiska niskiej emisji, szczególnie groźnej dla zdrowia ludzkiego.** Dalsza konsekwentna transformacja sektora ciepłowniczego w Polsce, szczególnie jednostek wysokosprawnej kogeneracji, przyczyni się zarówno do zapewnienia stabilnych dostaw ciepła do odbiorców końcowych, jak i ochrony jakości powietrza.

Sektor ciepłowniczy odgrywa kluczową rolę w dążeniu UE do przejścia na czystą i neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla gospodarkę. Transformacja ciepłownictwa traktowana jest priorytetowo, czego przykładem są Niemcy, które zgłosiły ogólnokrajowy program wspierania efektywnych systemów ciepłowniczych. Wysoka skuteczność, opłacalna dla wszystkich dekarbonizacja i osiągnięcie skali inwestycji możliwe są wyłącznie przy zapewnieniu wsparcia finansowego w ramach funduszy europejskich i krajowych.

¹ Ocena wpływu rozstrzygnięć unijnego pakietu „Fit for 55” na transformację sektora ciepłownictwa systemowego w Polsce, raport Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych, 2023 r.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Ekspertką ds. Energetyki i Legislacji Departamentu Energii i Zmian Klimatu Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z poważaniem

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan